Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönne 25.5.2022

Huomioita työ- ja elinkeinoministeriön hallituksen esityksen HE 36/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta 4 §:ään esittämiin lisäyksiin

Käsityksemme mukaan esitetty muutos ei aiheuta tarvetta muuttaa KKV:n alkuperäistä lausuntoa. Ymmärtääksemme lisäyksen tarkoitus on taata kaavaillun tuen jakautuminen tuen saajien kesken alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Lisäyksen vaikutusta tuen todelliseen jakautumiseen ei esityksen perusteella kuitenkaan voi arvioida.

Lausuntopyyntö asiassa HE 36/2022 VP hallituksen esitys eduskunnalle laiksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Kilpailu- ja kuluttajavirastolta lausuntoa hallituksen esitysestä eduskunnalle laiksi energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta. Lain tavoitteena on turvata teollisuuden kustannuskilpailukykyä ja ohjata toiminnanharjoittajia kohti hiilineutraalimpaa teollista tuotantoa.

KKV toteaa, että päästökauppa voi johtaa hiilivuotoon, jos yritykset päästökaupan vuoksi siirtävät tuotantoaan EU:n ulkopuolelle. Simulaatioiden perustella hiilivuodon riski näyttäisi kasvavan, mikäli maiden välinen erotus päästökustannusten hinnassa kasvaa riittävän suureksi. Todisteita päästökaupan tähänastisten vaiheiden seurauksena tapahtuneesta hiilivuodosta ei ole, tutkimukset (ml. viitattu TEAS-tutkimus) pikemminkin viittaavat siihen, että hiilivuotoa ei ole voitu todentaa. KKV kuitenkin ymmärtää, että varovaisuusperiaatteen vuoksi muutosta tukeva järjestelmä voi olla tässä tarpeen, jos se auttaa sopeutumaan uuteen sääntely-ympäristöön. Olennaisia ovat siksi tukien määräaikaisuus ja muutoksen tukeminen.

Yleisesti ottaen tukien myöntämisessä tulee olla kriittinen. KKV:n mukaan yritystuilla on yleensä markkinoita vääristävä vaikutus. Käsiteltävänä olevassa asiassa kansainväliset markkinat ovat kuitenkin jo vääristyneet, sillä hintaa nostava päästökauppa ei koske kaikkia kansainvälisiä yrityksiä. Koska päästökaupan tuomat lisäkustannukset ovat vain yksi osa yritysten välisistä kustannuseroista, esityksestä ei voida päätellä, kuinka suuri kannustinvaikutus nimenomaan päästökaupalla olisi toimintojen siirtoon EU:n ulkopuolelle.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Postiosoite PL 5, 00531 Helsinki • **Puhelin** 029 505 3000 (pvm/mpm)
Y-tunnus 2502067-3 • **Sähköposti** kirjaamo@kkv.fi • **kkv.fi**

ALLEKIRJOITETTU
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ

SEUT 107 artiklan 1 kohdan mukaan valtiontuki ei sovellu sisämarkkinoille, jos se vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa. Tästä pääsäännöstä on kuitenkin poikkeuksia ja tietyissä tilanteissa valtion tuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille. Päästökaupan valtiontukisuuntaviivoissa on vahvistettu edellytykset sisämarkkinoille soveltuvista tukitoimenpiteistä. KKV pitää perusteltuna, että sähköistämistuki valmistellaan EU:n valtiontukisääntelyn mukaisena tukena ja sille haetaan komission hyväksyntä.

Kirsi Leivo
pääjohtaja

Matti Sipiläinen
ekonomisti

ALLEKIRJOITETTU
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ